

KÜÇÜKÇEKMECE
İLÇE MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

OKULLARDA ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ
BİLGİLENDİRME KİTAPÇIĞI

EĞİTİM KURUMU MÜDÜRÜNÜN REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA HİZMETLERİNE İLİŞKİN GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI

A

Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin yürütülmesinden birinci derecede sorumludur.

B

Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin etkin şekilde yürütülebilmesi için hizmetin gerektirdiği fiziksel şartları ve uygun çalışma ortamını hazırlar, kullanılacak araç gereci sağlar. Kurumda birden fazla rehber öğretmen/psikolojik danışman olması durumunda fiziksel imkanlar dahilinde her bir rehber öğretmen/psikolojik danışman için ayrı oda tahsis eder.

C

Eğitim kurumundaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin verimli bir şekilde yürütülmesi için rehber öğretmen/psikolojik danışman, sınıf rehber öğretmenleri, öğrenciler ve veliler arasında iş birliğini sağlar.

Ç

Eğitim kurumunda birden fazla rehber öğretmen/psikolojik danışman bulunması halinde bir rehber öğretmen/psikolojik danışmanı koordinatör olarak görevlendirir ve gerekli gördüğu takdirde görev değişikliği yapar.

D

Eğitim kurumunda birden fazla rehber öğretmen/ psikolojik danışman bulunması hâlinde program, planlama, araştırma gibi ortak görevler dışında; hizmetlerin yürütülmesinde sınıf ve öğrenci sayıları gibi ölçütlere göre iş bölümü yapar.

E

Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonuna başkanlık eder.

F

Eğitim kurumunun özel hedeflerini e-Rehberlik sistemine işler

G

Okul rehberlik ve psikolojik danışma programının hazırlanmasını sağlar.

Ğ

Rehberlik ve psikolojik danışma servisince hazırlanan okul rehberlik ve psikolojik danışma programını en geç ekim ayı ilk haftasında e-Rehberlik sistemi üzerinden onaylamak yoluyla eğitim kurumunun bağlı bulunduğu rehberlik ve araştırma merkezine ulaştırır.

H

Okul rehberlik ve psikolojik danışma programı ile haftalık programın uygulanmasını e-Rehberlik sistemi üzerinden izler.

I

Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ilişkin yürütülen çalışmaların düzenli olarak e-Rehberlik sistemine işlenmesini takip eder.

İ

Okul sene başı öğretmenler kurulunda her sınıf için belirlenen sınıf rehber öğretmenini zorunlu olmadıkça öğrencilerin mezuniyetine kadar değiştirmemeyi esas alarak görevlendirir.

J

Sınıf rehber öğretmenleri tarafından hazırlanan sınıf rehberlik planlarını onaylar ve uygulanmasını izler.

K

Haftalık ders çizelgesinde yer alan rehberlik uygulamalarına ayrılan saatlerde rehberlik hizmetlerinin sunulması için gerekli tedbirleri alır.

L

İhtiyaçlar doğrultusunda öğrencilere, öğretmenlere, idarecilere ve ailelere yönelik gerçekleştirilecek eğitim etkinliklerinin düzenlenmesi için uygun ortamı ve gerekli desteği sağlar.

M

Her yıl kasım ayı içerisinde sınıf rehber öğretmenlerinin iş birliğinde rehberlik ve psikolojik danışma servisince oluşturulan okul risk haritasını eğitim kurumunun bağlı bulunduğu rehberlik ve araştırma merkezine ulaştırır.

N

Hakkında danışmanlık tedbir kararı verilmiş çocuklara ve ailelerine yönelik rehber öğretmen/ psikolojik danışman tarafından sunulacak hizmetlerin yerine getirilmesini sağlar.

EĞİTİM KURUMU MÜDÜR YARDIMCILARININ REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA HİZMETLERİNE İLİŞKİN GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI

A

Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonu toplantılarına katılır.

B

Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin nitelikli bir şekilde yürütülebilmesi için öğrencilerin devam durumu, başarı durumu, sosyal kulüp çalışmaları gibi bilgi ve belgeleri rehberlik ve psikolojik danışma servisi ile paylaşır.

C

Eğitim kurumu müdürünün vereceği rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleriyle ilgili diğer görevleri yapar.

KOORDİNATÖR REHBER ÖĞRETMEN/ PSİKOLOJİK DANIŞMANIN REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA HİZMETLERİNE İLİŞKİN GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI

A

Rehberlik ve psikolojik danışma servisi ile eğitim kurumu yönetimi arasındaki koordinasyonu sağlar.

B

Okul rehberlik ve psikolojik danışma programı doğrultusunda yapılan çalışmalarla ilgili öğretmenler kuruluna bilgi verir.

C

Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonu toplantılarına ait gündemi ve toplantılarda alınan kararları yazılı hale getirir.

Ç

Rehberlik ve psikolojik danışma servisi tarafından ortak olarak e-Rehberlik sistemi üzerinden hazırlanan okul rehberlik ve psikolojik danışma programını eğitim kurumu müdürüne onaylatır.

REHBER ÖĞRETMEN/ PSİKOLOJİK DANIŞMANIN GÖREVLERİ

Gelişimsel ve önleyici hizmetler

A Sınıf rehberlik programı kapsamında rehberlik alanında özel bilgi ve beceri gerektiren etkinlikleri uygular.

B Bireyi tanıma çalışmaları kapsamında bireyi tanıma tekniklerini uygular, değerlendirmelerini raporlaştırarak öğrencilere geribildirimde bulunur ve ilgililerle paylaşır. Gerekğinde bireyi tanıma tekniklerini geliştirme çalışmalarına katılır.

C Bilgi verme çalışmaları kapsamında öğrencilerin sosyal duygusal, akademik ve kariyer gelişim alanlarında ihtiyaç duydukları bilgileri bireysel çalışmalar, grup çalışmaları veya yayın hazırlama yoluyla öğrencilerle paylaşır.

Ç Yöneltilme ve izleme çalışmaları kapsamında bireyi tanıma ve bilgi verme hizmeti sunarak öğrenciyi kendine uygun olan eğitim kurumuna, alana, dala, staja, işe, mesleğe, okul içi ya da okul dışı sosyal ve kültürel etkinliklere yönlendirir ve öğrencinin gelişimini izler. Merkezi sınavlara ait tercih dönemlerinde görev alır.

İyileştirici hizmetler

A Öğrencilerin sosyal duygusal, akademik ve kariyer gelişimlerinin desteklenmesi, kendilerini keşfetmeleri, duygusal, düşünsel, davranışsal düzeyde kapasitelerinin güçlendirilmesi, iyileştirme ve geliştirme amacıyla formasyonu uygun olan rehber öğretmen/ psikolojik danışman bireysel ve grupla psikolojik danışma yapar.

B Psikososyal destek hizmetleri kapsamında;

1 Doğal afetler ile kaza, ihmal, istismar, intihar, şiddet, savaş, göç ve salgın hastalıklar gibi zorlu yaşam olaylarında öğrenci, aile ve öğretmenlere psikolojik ve sosyal destek sağlar.

2 Hakkında danışmanlık tedbir kararı verilen çocuğa ve çocuğun bakımından sorumlu kişilere hizmet sunar.

3 Eğitim kurumlarında rehber öğretmen/psikolojik danışman bulunmaması veya çocuğun herhangi bir eğitim kurumu ile ilişkisinin olmaması durumunda danışmanlık tedbiri uygulamaları il veya ilçe millî eğitim müdürlüklerinin görevlendireceği, çocuğun ikamet adresinin bulunduğu eğitim bölgesinde görevli rehber öğretmen/ psikolojik danışman yerine getirir. Danışmanlık tedbir kararlarına ilişkin görevlendirmelerde rehber öğretmen/psikolojik danışmanların hâlihazırda yerine getirmekte oldukları danışmanlık tedbir kararları da gözetilerek dengeli bir dağılım sağlanır.

C Sevk çalışmaları kapsamında bireyin, rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin müdahale alanı ya da rehber öğretmen/psikolojik danışmanın mesleki yeterlikleri dışında kalan bir uzmanlık alanında yardıma ihtiyaç duyması durumunda, bireyi yardım alabileceği düşünülen daha yetkin uzman kişi, kurum veya kuruluşlara yönlendirir.

Destek hizmetler

A Müşavirlik hizmetleri kapsamında, öğrencinin gelişimini desteklemek için öğretmen, veli, yönetici ve okul içerisinde öğrenci ile iletişimde olan diğer kişilere kendilerini geliştirmeleri, ortak ve yeterli bir rehberlik anlayışı kazanmaları amacıyla çalışmalar yürütür. Sınıf rehberlik programlarının hazırlanmasında, uygulanmasında, sınıf içi rehberlik uygulamalarının geliştirilmesinde sınıf rehber öğretmenlerine müşavirlik eder.

B Program yönetimi çalışmaları kapsamında;

1 Okul rehberlik ve psikolojik danışma programını rehberlik ve araştırma merkezine iletmek üzere en geç ekim ayının ilk haftasında e-Rehberlik sistemi üzerinden hazırlar.

2 Okul rehberlik ve psikolojik danışma programı doğrultusunda e-Rehberlik sistemi üzerinden kendi haftalık programını hazırlar.

3 Her yıl kasım ayı içerisinde sınıf rehber öğretmenleri tarafından bir örneği rehberlik ve psikolojik danışma servisine iletilen risk altındaki öğrencilere ait verileri birleştirerek eğitim kurumuna ait risk haritasını oluşturur.

4 Okul rehberlik ve psikolojik danışma programı kapsamında gerçekleştirilen çalışmaları e-Rehberlik sistemine işler. Danışma sürecinde danışan dosyası aracılığı ile gerekli kayıtları tutar. Elektronik ortama işlenmesi mümkün olmayan çalışmaları dosyalar ve usulüne uygun olarak saklar.

5 Okul rehberlik ve psikolojik danışma programını ders yılı boyunca sınıf rehber öğretmenleri, öğretmenler ve eğitim kurumu yöneticileri ile iş birliği içerisinde uygular ve programın etkililiğini ders yılı sonunda değerlendirir.

C Araştırma ve proje çalışmaları kapsamında, sunduğu hizmetlerin etkililiğini ve verimliliğini artırmak amacıyla araştırma, izleme ve değerlendirme çalışmaları yapar. Gerektiğinde eğitim kurumunda yürütülen proje çalışmalarına katılır.

Ç İş birliği kapsamında, doğal üyesi olduğu kurul ve komisyonlara katılır, rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine ilişkin görevlerini yerine getirir. Rehberlik ve araştırma merkezleri tarafından düzenlenen toplantı, eğitim etkinlikleri, proje ve ekip çalışmalarına katılır. Öğrencilerin gelişimsel ihtiyaç ya da sorunlarına yönelik olarak ortak bir amaç ve sorumluluk çerçevesinde veli, öğretmen, idareci, diğer kişi ve kurumlarla iş birliği yapar.

D Ders saatinde bireysel veya grupta yürütülen çalışmalarda öğrencinin devamsız görünmemesi için okul yönetimi ve ders öğretmeniyle iş birliği yaparak gerekli tedbirleri alır.

E Okul rehberlik ve psikolojik danışma programının etkililiğini artırmak, mesleki bilgi ve becerileri geliştirmek, mesleğine ilişkin güncel gelişmeleri izleyerek daha nitelikli hizmet sunmak için bilimsel kongre, konferans, panel ve hizmet içi eğitimlere katılır, gerektiğinde hizmet içi eğitim verir.

F Eğitim kurumu müdürünün vereceği rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri ile ilgili diğer görevleri yapar.

Rehberlik öğretmeni olmayan okullarda;

Rehberlik hizmetleri müdür ya da görevlendireceği müdür yardımcısı koordinatörlüğünde yürütülür. Müdür ya da sorumlu müdür yardımcısının koordinatörlüğünde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri komisyonu, kılavuzda yer verilen eğitim öğretim yılı başı ve sonu faaliyetlerinin yürütülmesinden sorumludur. İhtiyaç duyulduğunda bağlı olunan RAM'dan destek alınabilir.

Diğer görevler:

Rehber öğretmen/psikolojik danışman merkezi sınavlarda görev alabilir ve istemesi hâlinde belleticilik görevi yapabilir. Ancak rehber öğretmen/psikolojik danışmanlara nöbet görevi verilemez.

ÇALIŞMA SAATLERİ VE İZİNLER

1

Rehberlik ve psikolojik danışma servislerinde görevli rehber öğretmen/psikolojik danışmanların çalışma süreleri bir iş saati 60 dakika olmak üzere haftalık 30 iş saatidir. Günlük çalışma saatleri eğitim kurumunun servis, ulaşım, özellik ve ihtiyaçlarına göre rehber öğretmen/psikolojik danışmanla iş birliğinde okul müdürlüğünce düzenlenir.

2

Rehber öğretmen/psikolojik danışmanlar, ihtiyaç duyulması halinde tercih danışmanlığı ve öğrenci tanılama sürecine bağlı olarak yapılacak çalışmalar için yaz tatilinde görevlendirilebilir. Bu durumda rehber öğretmen/psikolojik danışmanların yaz tatilleri bir aydan az olamaz

ÖZEL EĞİTİM HİZMETLERİNE YÖNELİK ÇALIŞMALAR

1. Yönlendirme Süreçleri

- İlk kez başvuru yapacak olan öğrenciler için müracaat veli/vasi ya da bireyin kendisi tarafından gerekli belgelerle RAM'a yapılır.
- Özel eğitime ihtiyacı olduğu düşünülen ve ilk kez eğitsel değerlendirilmesi yapılacak olan öğrenciler için eğitsel değerlendirme isteği formunun rehberlik öğretmeni için ayrılmış olan bölümünü doldurur ve randevu tarihinden önce okul yönetimince kapalı zarf içinde veliye teslim edilir ya da RAM'a gönderilir.
- Merkezi sınavlarda genel eğitim programını takip eden (özel eğitim okulları, özel eğitim sınıfları ve kaynaştırma) özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin sınav tedbirlerinin alınabilmesi için okul müdürlüğünce RAM'a yönlendirme yapılır.
- Kaynaştırma eğitimine alınmış öğrenciler kademe geçişlerinde (eğitim öğretim yılı sonlanmadan) eğitsel değerlendirme yapılabilmesi ve bir üst eğitim kurumuna yerleştirilebilmesi için okul müdürlüğünce RAM'a yönlendirilir.
- Kaynaştırma eğitimine alınmış öğrencilerin gelişimlerini izlemek için bireysel gelişim raporunun rehberlik öğretmeni için ayrılmış olan bölümü doldurur ve randevu tarihinden önce okul müdürlüğünce kapalı zarf içinde veliye teslim edilir ya da RAM'a gönderilir.

2. Kaynaştırma Öğrencilerine Yönelik Uygulamalar Ve BEP Hazırlama

- Okul rehberlik öğretmeni kaynaştırma öğrencilerinin BEP' lerini hazırlamak amacıyla kurulan bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirme birimi üyesidir.
- Birim başkanı okul müdürü ya da okul müdürü tarafından görevlendirilen müdür yardımcısıdır.
- Rehberlik öğretmeni BEP hazırlanmasında birim üyeleriyle eşit sorumluluğa sahiptir ve birim içerisinde belirtilen görevleri yerine getirir.
- Kaynaştırma eğitimine tabi öğrenciler, okul içerisindeki destek eğitim odalarından yararlanırlar.
- Destek eğitim odasında eğitim alacak öğrenciler, BEP geliştirme biriminin önerileri doğrultusunda, rehberlik ve danışma hizmetleri yürütme komisyonunca belirlenir.

KAYNAKÇA

* Milli Eğitim Bakanlığı Rehberlik Ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği (2020).

* Özel Eğitim Ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Okullarda Rehberlik Ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Kılavuzu (2015).

ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİKTE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

1

Öğrenciler için çıkan Resmi Tedbir (Okul, sınıf Yönlendirme) Kararları veliye doğrudan teslim edilemez, veli bireysel olarak resmi tedbir kararı için RAM' a başvuramaz.

2

Resmi tedbir kararı okulda kaybolmuşsa okul/ kurum aracılığıyla üst yazıyla RAM'dan talep edilir.

3

Öğrenci yönlendirmelerinde; ilk başvuruda ve kademe geçişlerinde eğitsel değerlendirme formu, destek eğitim ve rehabilitasyon kararlarının yenilenmesinde bireysel gelişim raporu mutlaka doldurularak DYS üst yazısıyla beraber kapalı zarf içerisinde veliye teslim edilerek RAM'a gönderilmelidir.

4

Öğrenci devamsız öğrenciyse veya okulda rehber öğretmen/psikolojik danışman bulunmuyor olsa dahi formlar doldurulup imzalanıp RAM'a gönderilmelidir.

5

Randevuya gelen veliye eğitsel değerlendirme formu ve bireysel gelişim raporu olmadan randevu verilemez.

6

Kademe geçişlerinde sene sonu işlemleri (özel eğitim sınıfı veya özel eğitim okulundan mezun olan öğrencilerin bireysel gelişim raporlarını doldurma işlemleri) okullar kapanmadan yapılarak yaz dönemi içerisinde veli randevu almaya yönlendirilmelidir.

7

Kademe geçişlerinde üst yazı ve formlar olmadan, veli ve öğrenci gelmeden işlem yapılamaz.

8

Özel eğitime ihtiyacı olan (zihinsel yetersizliği, görme yetersizliği, işitme yetersizliği, fiziksel yetersizliği, yaygın gelişimsel bozukluğu (otizm) olan, down sendromlu, öğrenme güçlüğü olan, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu olan ve süregelen hastalığı olan) öğrencilere; sınavlarda engel durumlarına uygun hizmet alabilmeleri ve bu öğrencilerin bilgilerinin sisteme işlenmesi amacıyla; belirlenen tarihlerde velinin, bağlı bulunduğu (RAM) dilekçe yoluyla müracaat ederek sınav tedbir kararı çıkartmaları gerekmektedir.

9

BİLSEM 1. Aşama ve 2. Aşama sınavları için veliye sınav tarihi idare tarafından tebliğ edilmeli, sınav giriş belgesi veliye bizzat imza karşılığı teslim edilmelidir.

10

Rehber öğretmeni/ psikolojik danışmanı olmayan okullar rehberlik ve psikolojik danışma programlarını EK 1 ve EK 3 formlarından yararlanarak hazırlayıp, DYS üzerinden sene başında RAM'a yollayacaklardır.

11

Psikolojik destek için okulda psikolojik danışman varsa RAM'a yönlendirme yapılmamalı, klinik vakalarda psikiyatri servisine yönlendirilmelidir.

**KÜÇÜKÇEKMECE REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ
OKULLARDA ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ
BİLGİLENDİRME KİTAPÇIĞI**